

Paragraaf C - Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

Het BBV schrijft voor dat de paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen ten minste de volgende kapitaalgoederen bevat:

- a. wegen;
- b. riolering;
- c. water;
- d. groen;
- e. gebouwen.

Van de kapitaalgoederen wordt aangegeven:

- a. het beleidskader;
- b. de uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties;
- c. de vertaling van de financiële consequenties in de begroting en jaarrekening.

In deze paragraaf lichten wij de consequenties toe van het gekozen kwaliteitsniveau voor kapitaalgoederen binnen het beleidskader.

Algemene uitgangspunten

De gemeente beheert ongeveer 310 hectare aan openbare ruimte. Onder deze openbare ruimte vallen: wegen, riolering, waterpartijen en openbaar groen. Verder rekenen wij alle virtuele objecten (niet zichtbaar zoals kadastrale grenzen) en reële objecten (zichtbaar, zoals een bouwwerk) onder, op en boven de grond als taak toe aan de openbare ruimte. Gebouwen behoren niet tot de openbare ruimte, maar worden wel als kapitaalgoed meegenomen. Hieronder geven we voor deze kapitaalgoederen een nadere beschrijving van de wijze van beheer en onderhoud. Het beleid voor het onderhoud van de kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in het overzicht kader stellende beleidsnota's en beheerplannen.

Wettelijke bepalingen

Van toepassing zijn onder meer de volgende documenten, "Notitie Materiële vaste activa " (2019) en "Handreiking onderhoud kapitaalgoederen" (2020) uitgebracht door de Provincie Noord-Brabant als toevoeging op deze notitie.

Deze notities behandelen de wijze van activeren, waarderen en afschrijven van activa en het onderhoud van kapitaalgoederen. Ook zijn aandachtspunten voor de financiële verordening opgenomen. Het BBV schrijft recente beheerplannen voor. Onder een recent beheerplan wordt verstaan: maximaal vijf jaar oud. Voor het verslagleggingsjaar 2021 mag het beheerplan derhalve niet ouder zijn dan 2016. Van deze vijf jaar kan door de raad alleen gemotiveerd afgeweken worden. Onderhoudskosten worden gemaakt om het object gedurende de levensduur op een bepaald kwaliteitsniveau te houden of weer te krijgen (naar behoren laten functioneren en een bepaalde representativiteit laten behouden). Onderhoud kan worden onderscheiden in groot onderhoud en klein onderhoud.

Klein onderhoud:

Bij klein onderhoud gaat het om dagelijkse reparaties die noodzakelijk zijn om het object in goed werkende en veilige staat te houden tegen een van te voren vastgesteld kwaliteitsniveau. Hierbij moet worden gedacht aan maatregelen die noodzakelijk zijn om het object blijvend naar behoren te laten functioneren of haar representativiteit te laten behouden. Klein onderhoud is het onderhoud dat vanaf het eerste of het lopende planjaar op een klein gedeelte van het object wordt uitgevoerd. Uitgaven lopen altijd via de exploitatie.

Groot onderhoud:

Lasten van groot onderhoud ontstaan na een langere periode van gebruik van een object als gevolg van slijtage. Groot onderhoud is in de regel gepland, periodiek voorkomend, onderhoud van veelal ingrijpende aard als gevolg van slijtage, dat op een substantieel deel van het object wordt uitgevoerd en na een langere periode van gebruik moet worden verricht.

Indien de gemeente een voorziening voor groot onderhoud heeft gevormd dienen alle uitgaven die daadwerkelijk zijn opgenomen in het beheersplan direct op deze voorziening geboekt te worden. Andere uitgaven voor groot onderhoud die niet zijn opgenomen in het onderhoudsplan, moeten ten laste van de exploitatie worden geboekt. Ook als er geen voorziening is, dienen de kosten ten laste van de exploitatie te worden geboekt.

Beleidskader- en beheersplannen

Wij werken zoveel mogelijk met beheersplannen. Deze plannen geven over meerdere jaren inzicht in onderhoudsmaatregelen en benodigde financiële middelen, om de functie van de beheerobjecten te kunnen waarborgen.

Het integrale beheersplan 'Programma Openbare Ruimte' krijgt een doorstart als het programma Duurzame Inrichting Openbare Ruimte (DIOR) dat naar verwachting eind 2024 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd zal worden. De bestaande beleids- en beheersplannen zullen in het DIOR geïntegreerd worden.

De beheersplannen en onderhoudsniveaus van de beheerobjecten (kapitaalgoederen) zijn maatgevend voor de uitvoering van de werkzaamheden en voor de onderhoudslasten in het betreffende jaar. Uitsluitend de geplande onderhoudslasten (die van jaar tot jaar kunnen variëren) waarvoor gespaard wordt, mogen ten laste van de voorziening worden gebracht.

Beheers- en beleidsplannen worden in de regel voor een periode van vijf jaar opgesteld en daarna herijkt en indien noodzakelijk aangepast. Het beleids- en beheersplan voor de wegen wordt ook steeds voor vijf jaar vast gesteld maar het onderhoudsprogramma wordt steeds voor twee jaar opgesteld. Dit komt omdat de wegen tweejaarlijks geïnspecteerd worden.

Op basis van deze inspectie wordt de onderhoudsprogrammering opgesteld voor de volgende twee jaar. De uitkomst van de inspectie en de daaruit voortvloeiende onderhoudsmaatregel kan een aanpassing van de storting in de voorziening noodzakelijk blijken. Indien dit zich voordoet zal een nieuw beheersplan wegen opgesteld worden en ter vaststelling aan de raad worden voorgelegd. Eventuele onderhoudslasten die niet in het beheersplan zijn opgenomen moeten rechtstreeks ten laste van de exploitatie komen

Voor Openbare Verlichting en Groen is gekozen om deze niet via een voorziening te beheersen maar de kosten rechtstreeks via de exploitatie te laten lopen.

Voor de infrastructurele kunstwerken, groen en baggeren worden nieuwe beleids-beheersplannen opgesteld.

In de onderstaande tabellen staan de onderhouds- en beheersplannen met het jaar van ingang van het plan en het jaar waarin het plan geactualiseerd moet worden. Een nieuw plan dient uiterlijk na 5 jaar opgesteld te worden of eerder indien er significante wijzigingen zich voordoen. Tevens is opgenomen wat het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau is en of er een voorziening is ingesteld.

Beleidsplan	1e jaar	Nieuw plan	Toelichting
Wegbeheer	2021	2025	Voorziening onderhoud wegen

Beleidsplan	1e jaar	Nieuw plan	Toelichting
Infrastructurele (kunst)werken	2019	2024	Voorziening infrastructuur werken
Openbare verlichting	2016	2023	Alle uitgaven lopen direct via exploitatie. Geen voorziening
Riolering	2017	2022	Voorziening riolering
Baggeren / Binnenhavens	2019	2024	Voorziening Baggeren
Gebouwen (incl. onderwijs)	2024	2028	Voorziening gemeentelijke eigendommen
Groen	_____	_____	Alle uitgaven lopen direct via de exploitatie. Geen voorziening.

De beleids en beheersplannen voor Baggeren / Binnenhavens en voor Infrastructurele (kunst)werken hebben als gevolg van personele wisselingen en het verschuiven van taken vertraging opgelopen. Wij verwachten deze vertraging het komende jaar weg te kunnen werken. De gemeenteraad wordt daarom gevraagd om de bestaande plannen met 1 jaar te verlengen tot 2025.

Beheersplan	Voorziening	Onderhoudsniveau
Wegbeheer	Ja	C, Nieuw plan in 2021 aangenomen
Infrastructurele kunstwerken	Ja	Geen onderhoudsniveau. Conditie meting op basis van de CROW-CUR-Aanbeveling 117 .
Openbare Verlichting	Nee	Geen onderhoudsniveau. Alle nieuwe verlichting dient te voldoen aan Richtlijnen Openbare Verlichting 2011 (ROVL 2011) NEN3140 en NEN1010. Openbare verlichting ouder dan 2011 moet voldoen aan richtlijn OVL.
Riolering	Ja	Geen onderhoudsniveau - Verbreed GRP+ 25 april 2017 gemalen NEN3140 - BRL14020, riool inspectie NEN-EN 13580-2
Baggeren / Binnenhavens	Ja	Geen onderhoudsniveau. Volgens beleid 1. Besluit bodemkwaliteit, 2. Kaderrichtlijn water, 3. Legger en Keur WSBD categorie A, B en C, 4. Waterwet, 5. Natuurwet.
Gebouwen	Ja	Basis is kwaliteitsniveau 3 'redelijke conditie', plaatselijk zichtbare veroudering, functievervulling niet in gevaar. Voor gebouwen die gesloopt of verkocht worden kan gekozen worden voor een lager kwaliteitsniveau.
Groen	Nee	Geen onderhoudsniveau's . Onkruid op verharding - Centrum gebied A - Woon- en buitengebied - B

Algemene Beleids- en beheerkaders

De landelijk geformuleerde normen en richtlijnen vormen het uitgangspunt voor de beleids- en beheerkaders. Deze wijze van werken geeft richting aan kwaliteitsniveaus en beheermethodieken en dient als referentie en toetssteen voor onze gemeentelijke normen en aanpak.

De plannen zijn en worden gericht op het voorkomen van achterstallig onderhoud en schadeclaims.

De door de raad vastgestelde kwaliteitsniveaus worden geborgd binnen de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde budgetten. Om beter in te kunnen spelen op de beleving en de wensen van de gebruiker van de openbare ruimte wordt gewerkt in wijkteams.

Planningen

De plannen zoals deze voortkomen uit de beheersplannen, zijn conceptplanningen. We beoordelen vooraf aan de uitvoering of de aanpak noodzakelijk is. De plannen zijn in die zin dan ook dynamische documenten. Ook speelt de integrale aanpak, participatie en vraaggericht werken een bepalende rol voor de jaarlijkse planning.

Om deze redenen kunnen we afwijken van de jaarschijfopgave uit de beheersplannen.

Integrale werkzaamheden

Voor de uitvoering van beleids- en beheertaken geldt dat deze zoveel mogelijk integraal tot stand komen. Op deze wijze nemen we bij de aanpak van een weg zo nodig ook de riolering, de openbare verlichting, het groen en verkeersmaatregelen mee.

In 2024 zijn navolgende integrale beheer- en additionele werken uitgevoerd:

- Namer en omgeving zal in 2023 worden voorbereid en in 2024 uitgevoerd. In dit plan worden de riolering, wegen en groen als mede klimaatadaptieve maatregelen integraal aangepakt.

- Mr. Simon Buijsstraat; herinrichting is voor 2024 gepland. In dit plan worden wegen en groen gecombineerd aangepakt.
- In 2024 wordt de parkeerplaats bij zwembad Ganzewiel heringericht.
- Visie Hooipolder wordt in 2024 voorbereid en de uitvoering start in 2025.
- Ravelijn fase 2 en 3 zal in 2025 worden voorbereid. Uitvoering kan pas plaats vinden in 2026 i.v.m. het verleggen van 2 km waterleiding. Hierin trekken gemeente en BrabantWater gezamenlijk in op.
- Tot en met 2027 worden er meerdere wegen van het bedrijventerrein Dombosch gerehabiliteerd.

Integrale planning van de werkzaamheden

Momenteel wordt er gewerkt aan 1 nieuw integraal plan voor

- Groen
- Wegen
- Riolering
- Openbare verlichting
- Verkeer
- Infrastructurele kunstwerken

Financieel kader

In de onderstaande tabellen treft u het verloop van de van de voorzieningen en de jaarlijkse exploitatie uitgaven voor groen en openbare verlichting aan.

Nr.	Omschrijving	1-1-2024	Storting	Onttrekking/ Vermindering	31-12-2024
501	Voorziening geprogrammeerd onderhoud wegen	579.493	890.000	1.040.000	429.493
503	Voorziening achterstallig onderhoud wegen	350.320	0	0	350.320
508	Voorziening infrastructurele werken	406.196	100.000	133.269	372.927
509	Voorziening onderhoud gem. eigendommen	1.411.289	855.500	665.432	1.601.357
533	Voorziening baggeren	282.555	60.000	60.834	281.721
544	Voorziening riolering	5.053.429	0	101.893	4.951.536
545	Voorziening afvalstoffenheffing	457.248	0	117.826	339.422
	Totaal	8.540.530	1.905.500	2.119.254	8.326.776
Nr.	Omschrijving	1-1-2025	Storting	Onttrekking/ Vermindering	31-12-2025
501	Voorziening geprogrammeerd onderhoud wegen	429.493	890.000	1.040.000	279.493
503	Voorziening achterstallig onderhoud wegen	350.320	0	0	350.320
508	Voorziening infrastructurele werken	372.927	100.000	133.856	339.071
509	Voorziening onderhoud gem. eigendommen	1.601.357	448.000	388.724	1.660.633
533	Voorziening baggeren	281.721	60.000	82.015	259.706
544	Voorziening riolering	4.951.536		114.088	4.837.448
545	Voorziening afvalstoffenheffing	339.422		115.122	224.300

	Totaal	8.326.776	1.498.000	1.873.805	7.950.971
Nr.	Omschrijving	1-1-2026	Storting	Onttrekking/ Vermindering	31-12-2026
501	Voorziening geprogrammeerd onderhoud wegen	279.493	890.000	1.040.000	129.493
503	Voorziening achterstallig onderhoud wegen	350.320	0	0	350.320
508	Voorziening infrastructurele werken	339.071	100.000	109.721	329.350
509	Voorziening onderhoud gem. eigendommen	1.660.633	448.000	461.007	1.647.626
533	Voorziening baggeren	259.706	60.000	82.015	237.691
544	Voorziening riolering	4.837.448	0	388.434	4.449.014
545	Voorziening afvalstoffenheffing	224.300	0	55.296	169.004
	Totaal	7.950.971	1.498.000	2.136.473	7.312.498
Nr.	Omschrijving	1-1-2027	Storting	Onttrekking/ Vermindering	31-12-2027
501	Voorziening geprogrammeerd onderhoud wegen	129.493	890.000	1.040.000	-20.507
503	Voorziening achterstallig onderhoud wegen	350.320	0	0	350.320
508	Voorziening infrastructurele werken	329.350	100.000	109.721	319.629
509	Voorziening onderhoud gem. eigendommen	1.647.626	448.000	461.007	1.634.619
533	Voorziening baggeren	237.691	60.000	82.015	215.676
544	Voorziening riolering	4.449.014	0	374.320	4.074.694
545	Voorziening afvalstoffenheffing	169.004	0	10.151	158.853
	Totaal	7.312.498	1.498.000	2.077.214	6.733.284

Nr	Kapitaalgoederen	Jaarlijkse investering	Gemiddeld Jaarbudget
-	Openbare verlichting	100.000	130.000
-	Groen		350.000

